

Warszawa, 25 kwietnia 2018

Stanowisko Związku Przedsiębiorców i Pracodawców w sprawie reformy regulacji dot. praw autorskich

Na forum unijnym toczą się bardzo zaawansowane prace nad reformą prawa autorskiego (dyrektywa o prawach autorskich na jednolitym rynku cyfrowym). W ten piątek (27.04) zaplanowane jest kluczowe głosowanie w Radzie UE. Związek Przedsiębiorców i Pracodawców, w związku z powołaniem Forum Wydawców Internetowych, z zainteresowaniem i pogłębiającym się niepokojem śledzi ten proces.

Nasze obawy budzi w szczególności art. 11 dyrektywy zwiększający prawa wydawców (tzw. neighbouring right). Jeśli propozycje przepisów w obecnym brzmieniu wejdą w życie, to pozwolą one na blokowanie polskim stronom internetowym i twórcom portali możliwości udostępniania linków oraz wybranych treści, jeśli nie uzyskają oni wcześniej zgody każdego z wydawców na ich publikację. Oznacza to w praktyce, że udostępnianie fragmentów tekstu, a nawet linków, będzie możliwe tylko pod warunkiem, że właściciel witryny internetowej, dziennikarz, czy pojedynczy bloger za każdym razem otrzyma stosowne pozwolenie od wydawcy, posiadającego prawa własności do tej treści, scedowane przez autora.

Uważamy, iż przyjęcie takiej propozycji jest technicznie i organizacyjnie trudne do zrealizowania. W dobie szybkiego, wręcz błyskawicznego przepływu informacji (warunkowanego również oczekiwaniami ich odbiorców, a zatem wszystkich konsumentów mediów elektronicznych), propozycję koniecznego każdorazowego uzyskiwania pozwolenia na udostępnianie fragmentów cudzych tekstów, czy nawet linków, uznajemy za nieprzystającą do rzeczywistości. Zwracamy uwagę, iż przyjęcie tej regulacji zwiększy asymetrię między małymi wydawcami a dużymi graczami medialnymi. Warto zwrócić uwagę na przykłady zagraniczne i państwa, które zdecydowały się na wprowadzenie analogicznych regulacji. W Hiszpanii okazało się, że to właśnie najmniejsi wydawcy stracili najwięcej. Najświeższe wiadomości będą pochodzić od dużych wydawców i przedsiębiorstw, którym mocna pozycja rynkowa pozwoli na wynegocjowanie korzystnego „podatku od linków”.

Co więcej, przyjęcie takiej propozycji zaszkodzi dostępności mediów, ograniczy cyrkulację wiadomości i treści w Internecie oraz rodzi poważne ryzyko udzielania selektywnego dostępu informacji tylko wybranym lub wręcz preferowanym podmiotom. Uznajemy, że byłyby to skutki katastrofalne z punktu

Związek Przedsiębiorców i Pracodawców

Zarząd: Cezary Kaźmierczak – prezes, wiceprezesa: Tomasz Pruszczyński, Marcin Nowacki

widzenia kluczowej zasady, jaką jest swobodny dostęp do rzetelnej informacji. Dodatkowo, obawiamy się, że serwis agregujący treści i objęty „podatkiem od linków” może postanowić, że w ogóle zrezygnuje z linkowania do określonych serwisów w celu uniknięcia kosztów. W ten sposób użytkownicy stracą dostęp do wielu informacji na przykład za pomocą wyszukiwarek.

Zmniejszenie dostępu do treści informacyjnych odbije się negatywnie na polskich konsumentach. Nie będą oni mieli już tak łatwego, swobodnego i otwartego dostępu do zróżnicowanej gamy informacji i treści publikowanych w Internecie, jak obecnie. Proponowane przepisy stworzą bowiem istotne przeszkody polskim konsumentom poszukującym w sieci różnorodnych, dobrze zrelacjonowanych artykułów z wielu mediów, różniących się np. światopoglądowo, czy merytorycznie. Po przyjęciu tych przepisów swoboda łatwego dostępu do różnych źródeł wiadomości zostanie odebrana, a to oznacza nie tylko mniejszy wybór i różnorodność opinii, a także ryzyko ograniczenia dostępu polskim konsumentom niemal wyłącznie do punktów dystrybucji informacji kontrolowanych przez kilku międzynarodowych wydawców, posiadających quasi monopolistyczną pozycję.

Znowelizowana dyrektywa ma w założeniu rozwiązywać problemy dobrze znane na rynku wydawców internetowych: spadające przychody twórców, piractwo, czy powszechne oczekiwanie, że treści powinny być darmowe. Jednakże, naszym zdaniem, powyższe propozycje nie stanowią adekwatnej odpowiedzi na nowe wyzwania, które są zbyt złożone, by próbować sprostać im za pomocą wymuszenia prostego transferu przychodów z jednego segmentu rynku do innego. Polityki adresujące te wyzwania nie powinny ograniczać prawa dostępu do informacji ani nie powinny pogłębiać dotychczasowych różnic między wydawcami. Obecnie dyskutowane propozycje mogą raczej przynieść skutki odwrotne od zamierzonych i spowodować masowe szkody dla internetu. Nowe prawo wzmocni pozycję tradycyjnych wydawców, doprowadzi do umocnienia ich oligopolu, a zwykłym użytkownikom internetu przyniesie cenzurę i utrudni linkowanie. Cała różnorodność i bogactwo internetu są zagrożone - nowe przepisy cofną nas o kilka dekad, do lat 90-tych, do początku dynamicznego rozwoju internetu. Zdając sobie sprawę z tego, że internet stanowi przestrzeń wyjątkowo ciężką do skutecznego uregulowania, apelujemy o nieimplementowanie przepisów, które są wprost sprzeczne z podstawowymi zasadami obowiązującymi w sieci od początku jej powstania, wśród których wyróżnić należy przede wszystkim właśnie swobodny przepływ informacji. Wszelkie nowe przepisy powinny mieć charakter proporcjonalny i nie ograniczać praw użytkowników internetu w zakresie dostępu do różnych źródeł wiadomości. Służą one bowiem różnorodności światopoglądowej, a zatem również korzystnie wpływają na poziom debaty publicznej, której uczestnicy mają w tej chwili dostęp do różnych interpretacji poszczególnych informacji przekazywanych za pomocą choćby portali internetowych. Omawiane propozycje, wprost uderzają we wspomniane prawa, tym samym potencjalnie przyczyniają się do pogorszenia jakości debaty publicznej, poprzez utrudnienie, a niekiedy wręcz uniemożliwienie dostępu do zróżnicowanej informacji.

Związek Przedsiębiorców i Pracodawców

Zarząd: Cezary Kaźmierczak – prezes, wiceprezisi: Tomasz Pruszczyński, Marcin Nowacki

Propozycje te były już wielokrotnie analizowane przez środowiska akademickie i biznesowe, które są w zdecydowanej większości bardzo krytyczne wobec tych propozycji. Wobec powyższego zwracamy się do polskiego rządu o podejmowanie wszelkich działań zmierzających do zablokowania tych szkodliwych postulatów.

Związek Przedsiębiorców i Pracodawców

Związek Przedsiębiorców i Pracodawców

Zarząd: Cezary Kaźmierczak – prezes, wiceprezesa: Tomasz Pruszczyński, Marcin Nowacki

ul. Nowy Świat 33, 00-029 Warszawa, email/ biuro@zpp.net.pl, tel/ 22 826 08 31, www.zpp.net.pl